

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 5 juli 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Straffrättsligt samarbete – Rambeslut 2008/675/RIF – Hur en fällande dom som meddelats tidigare i en annan medlemsstat ska beaktas vid ett nytt brottmålsförfarande – Särskilt förfarande för erkännande av en fällande dom som meddelats i en annan medlemsstat – Omprövning och rättslig omklassificering av det tidigare avgörandet – Principen om ömsesidigt erkännande – Artikel 82.1 FEUF”

I mål C-390/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Szombathelyi Törvényszék (Domstolen i Szombathely, Ungern) genom beslut av den 19 maj 2016, som inkom till domstolen den 13 juli 2016, i ett mål mot

Dániel Bertold Lada

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič, domstolens ordförande K. Lenaerts, tillika tillförordnad domare på andra avdelningen, samt domarna C. Toader, A. Prechal (referent) och E. Jarašiūnas,

generaladvokat: Yves Bot

justitiesekreterare: handläggaren I. Illéssy,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 6 december 2017,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Ungerns regering, genom M. Z. Fehér och M. M. Tátrai, båda i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, genom M. Smolek och J. Vlácil, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom A. Sipos, R. Troosters och S. Grünheid, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 6 februari 2018 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: ungerska.

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 67 FEUF och 82 FEUF, artikel 50 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artikel 54 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (EGT L 239, 2000, s. 19), undertecknad den 19 juni 1990 i Schengen (Luxemburg) och rådets rambeslut 2008/675/RIF av den 24 juli 2008 om beaktande av fällande domar avkunnade i Europeiska unionens medlemsstater vid ett nytt brottmålsförfarande i en medlemsstat (EUT L 220, 2008, s. 32).
- 2 Begäran har framställts i ett mål som anhängiggjorts vid en ungersk domstol avseende erkännande av den lagakraftvunna domen mot Jozef Dániel Bertold Lada i en annan medlemsstat.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I skälen 2, 5–7 och 13 i rambeslut 2008/675 anges följande:

”(2) I enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors antog rådet den 29 november 2000 ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål, i vilket föreskrivs ’antagande av ett eller flera instrument med fastställande av principen att en domare i en medlemsstat bör kunna beakta slutliga brottmålsdomar avkunnade i andra medlemsstater när han gör en bedömning av brottslingens förflutna, inbegripet återfall, och för att fastställa vilken typ av straff som skall utmätas och hur det skall avtjänas’.

...

- (5) Principen att en fällande dom som avkunnats i en annan medlemsstat även i de övriga medlemsstaterna får en verkan som är likvärdig med den som följer av en inhemsk dom i enlighet med nationell lagstiftning bör bekräftas, vare sig den enbart betraktas som en omständighet bland andra eller får rättsliga verkningar enligt inhemsk rätt, processrätt eller materiell rätt. Detta rambeslut syftar emellertid inte till att harmonisera de verkningar som olika medlemsstaters lagstiftning tillmäter tidigare fällande domar, och skyldigheten att beakta tidigare fällande domar som har avkunnats i andra medlemsstater finns endast i den mån tidigare inhemska fällande domar beaktas enligt nationell lagstiftning.
- (6) I motsats till andra instrument, är inte syftet med detta rambeslut att rättsliga beslut som fattats i en medlemsstat ska verkställas i en annan medlemsstat, utan syftet är snarare att göra det möjligt att tillmäta tidigare fällande domar som har avkunnats i en medlemsstat verkningar vid ett nytt brottmålsförfarande i en annan medlemsstat i den mån som sådana verkningar tillmäts tidigare nationella fällande domar enligt lagstiftningen i den andra medlemsstaten.

Detta rambeslut innehåller därför ingen skyldighet att beakta sådana tidigare fällande domar exempelvis i fall där de uppgifter som erhållits enligt tillämpliga instrument inte är tillräckliga, eller där en inhemsk fällande dom inte skulle ha varit möjlig för den handling för vilken den tidigare fällande domen hade fastställts eller där den tidigare fastställda påföljden inte förekommer i den nationella lagstiftningen.

(7) En fällande dom som avkunnats i en annan medlemsstat bör få en likvärdig verkan som en dom som avkunnats enligt nationell lagstiftning, såväl i skedet före brottmålsförfarandet som vid detta och i samband med verkställigheten av domen.

...

(13) I detta rambeslut respekteras den mångfald av inhemska lösningar och förfaranden som krävs för att beakta en tidigare fällande dom som avkunnats i en annan medlemsstat. Uteslutandet av möjligheten att ta upp en tidigare fällande dom till omprövning bör inte hindra en medlemsstat från att vid behov utfärda ett beslut för att tillerkänna en sådan tidigare fällande dom likvärdig rättslig verkan. Med tanke på den tid och de formaliteter som krävs för att utfärda ett sådant beslut bör det emellertid inte vara omöjligt att tillerkänna en tidigare dom som avkunnats i en annan medlemsstat likvärdig verkan.”

4 I artikel 1.1 i detta rambeslut föreskrivs följande:

”Syftet med detta rambeslut är att fastställa villkoren för när en tidigare fällande brottmålsdom som avkunnats i andra medlemsstater mot en person, men på andra grunder, ska beaktas vid ett brottmålsförfarande i en medlemsstat mot samma person.”

5 I artikel 3 i rambeslutet, vilken har rubriken ”Hur en fällande dom som avkunnats i en annan medlemsstat ska beaktas vid ett nytt brottmålsförfarande”, föreskrivs följande:

”1. Varje medlemsstat ska säkerställa att man vid ett brottmål mot en person beaktar tidigare fällande domar som avkunnats mot samma person på andra grunder i andra medlemsstater, om vilka uppgifter har erhållits enligt tillämpliga instrument om ömsesidig rättslig hjälp eller om utbyte av information som hämtats från kriminalregister, i den utsträckning som tidigare inhemska fällande domar beaktas och att likvärdig rättslig verkan tillerkänns dem som för tidigare inhemska fällande domar, i enlighet med nationell lagstiftning.

2. Punkt 1 ska tillämpas på skedet före brottmålsförfarandet, under detta och i samband med verkställigheten av domen och avser särskilt tillämpliga processregler, till exempel tillfälligt ..., kvalifikationen av gärningen, påföljdens natur och stränghet samt det sätt på vilket beslutet verkställts.

3. Beaktandet av tidigare fällande domar som avkunnats i andra medlemsstater enligt punkt 1 får inte innebära att den medlemsstat som genomför det nya förfarandet inkräktar på tidigare fällande domar eller beslut om deras verkställighet, återkallar dem eller tar upp dem till omprövning.

...”

Ungersk rätt

6 46§ i nemzetközi büntügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (1996 års lag nr XXXVIII om internationell rättslig hjälp på det straffrättsliga området) (nedan kallad lagen om internationell rättslig hjälp på det straffrättsliga området) har följande lydelse:

”(1) Justitieministern mottar sådana underrättelser som gör det möjligt att tillerkänna en utländsk dom rättsverkan. Justitieministern mottar även sådana framställningar från andra stater som avser överföring av verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd ... och ... en sådan begäran ska översändas till den domstol som är behörig. ...

...

(2) Förfarandet för erkännande av en dom som översänts av den centrala myndigheten, som utsetts till sådan, från en annan medlemsstat i Europeiska unionen ska inledas innan den dag, som anges bland de uppgifter om domen som lämnas av medlemsstaten, då den brottsliga gärningen stryks ur belastningsregistret.

(3) Såvida inte annat anges i denna lag regleras domstolsförfarandet av de allmänna bestämmelserna i kapitel XXIX [i 1998 års lag nr XIX om införande av straffprocesslagen (a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. Törvény)] angående särskilda förfaranden ...”

7 I avdelning IV, kapitel 1, i denna lag, med rubriken ”Erkännande av rättsverkan av en utländsk dom”, återfinns artiklarna 47 och 48.

8 I 47 § i denna lag föreskrivs följande:

”(1) Lagakraftvunna domar som meddelats av utländska domstolar ska ha samma verkan som domar som meddelats av ungerska domstolar, under förutsättning att det förfarande som genomförts i utlandet mot gärningsmannen och den påföljd som utdömts eller den åtgärd som tillämpats inte strider mot den ungerska rättsordningen.

...

(3) För det fall att den ungerska domstolen erkänner den utländska domens rättsverkan ska gärningarna anses ha prövats genom lagakraftvunnen dom meddelad av den ungerska domstolen.

...”

9 I artikel 48 i samma lag anges följande:

”1. När domstolen meddelar sitt beslut är den bunden av de faktiska omständigheterna såsom de fastställts av den utländska domstolen.

2. Under förfarandet fastställer domstolen de rättsliga följder som enligt ungersk lag är knutna till den fällande domen. Om det straff eller den åtgärd som utdömts genom domen från den utländska domstolen inte är helt förenlig med ungersk lag, ska domstolen i sitt beslut fastställa det enligt ungersk lag tillämpliga straffet eller den tillämpliga åtgärden. Domstolen ska därvid tillse att detta straff eller denna åtgärd så nära som möjligt motsvarar straffet eller åtgärden enligt den utländska domen och den ska följaktligen – när det är fråga om en begäran om verkställighet – förordna om verkställighet av straffet eller åtgärden.

3. Fastställandet av straffet eller åtgärden ska ske med utgångspunkt i den lag som var tillämplig vid tidpunkten då gärningen begicks. Om det följer av den ungerska lag som är tillämplig vid den tidpunkt då straffet eller åtgärden fastställs att denna gärning inte längre är straffbar, eller att gärningen ska medföra en lindrigare påföljd, är det denna nya lag som ska tillämpas.

...

5. För det fall ett fängelsestraff som ådömts av en utländsk domstol inte är förenligt med ungersk rätt med avseende på sättet för dess verkställande eller dess längd, ska den ungerska domstolen fastställa påföljden och dess längd i överensstämmelse med ungersk rätt, däribland bestämmelserna om fastställande av hur påföljden ska verkställas och om beviljande av villkorlig frigivning, med beaktande av de påföljder som föreskrivs i den ungerska strafflagen för det brott som motsvarar de faktiska omständigheter som domen grundar sig på, med hänsyn tagen till bestämmelserna om fastställande av påföljder. Om det fängelsestraff som utdömts av den utländska domstolen är kortare än det som skulle ha utdömts enligt ungersk rätt – med beaktande även av vad som anges i strafflagen angående

strafflindring – ska längden på det fängelsestraff som fastställs av den ungerska domstolen motsvara den längd som fastställts av den utländska domstolen. Det straff som fastställs av den ungerska domstolen kan inte vara strängare än det straff som utdömts av den utländska domstolen.

...

7. Den ungerska domstolen underrättar det organ som ansvarar för kriminalregistret om erkännandet av den utländska domens rättsverkan.

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 10 Dániel Bertold Lada, som är ungersk medborgare, dömdes den 8 januari 2016 av Landesgericht Wiener Neustadt (Regiondomstolen i Wiener Neustadt, Österrike) till fjorton månaders fängelse för försök till stöld av föremål till ett betydande värde genom inbrott. Nämnda domstol förordnade att han skulle avtjäna elva månader av straffet och villkorade tre månader av fängelsestraffet.
- 11 Domstolen avkunnade sin dom vid ett offentligt sammanträde. Den tilltalade, som var häktad, var personligen närvarande. Han biträdades av en advokat och kunde via tolk uttrycka sig på sitt modersmål.
- 12 Samma domstol skickade bland annat domen mot Dániel Bertold Lada till det ungerska justitieministeriet.
- 13 Justitieministeriet översände handlingarna, avfattade på tyska, till den hänskjutande domstolen Szombathelyi Törvényszék (Domstolen i Szombathely, Ungern), i egenskap av materiellt och territoriellt behörig domstol, för att denna skulle handlägga det särskilda förfarandet för tillerkännande av rättsverkan avseende en utländsk dom, enligt 46 § i lagen om internationell rättslig hjälp på det straffrättsliga området.
- 14 Den hänskjutande domstolen granskade de handlingar som skickats till den och förordnade att de skulle översättas till ungerska. Under förfarandets gång utsåg domstolen en offentlig försvarare för Dániel Bertold Lada och konstaterade att den österrikiska fällande domen avseende honom inte fanns i det ungerska kriminalregistret, men i det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris). Det konstaterades även att fängelsestraffet höll på att verkställas.
- 15 Den hänskjutande domstolen har angett att det vid ett sådant särskilt förfarande för erkännande är nödvändigt att inledningsvis pröva om de grundläggande rättigheterna har iakttagits och om de grundläggande bestämmelserna i den ungerska lagen har följts i det utländska förfarandet.
- 16 Vidare innebär det särskilda förfarandet för erkännande av effekterna i Ungern av en dom som har meddelats i utlandet, i förevarande fall den som meddelats av Landesgericht Wiener Neustadt (Regionaldomstolen i Wiener Neustadt), att det ankommer på den berörda nationella domstolen att, på grundval av de omständigheter som beaktats av den utländska domstolen, bedöma och i förekommande fall omdefiniera det brott som har begåtts av den dömda personen mot bakgrund av de relevanta bestämmelser i den ungerska strafflagen som var tillämpliga vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna.
- 17 Den hänskjutande domstolen har påpekat att den, i ett sådant mål som är anhängigt vid den, också i förekommande fall bör omformulera förordnandena i den utländska domen i enlighet med den ungerska strafflagen, däribland påföljdens typ och omfattning, förutsatt att den senare inte är strängare än den påföljd som utdömts i den utländska domen.

- 18 Enligt den hänskjutande domstolen innebär det särskilda förfarandet för erkännande av utländska domars verkan i Ungern därför i praktiken dels en ny klassificering av de omständigheter som redan bedömts av utländska domstolar och som återfinns i deras domar, dels en anpassning enligt tillämplig ungersk rätt av de sanktioner som ålagts av de utländska domstolarna. Den anser att detta särskilda förfarande för erkännande därför tycks fungera som om det innebar ett nytt brottmålsförfarande mot personen i fråga med avseende på samma sakomständigheter.
- 19 Efter detta särskilda förfarande för erkännande av domar läggs de domar som meddelats av dessa domstolar till i det ungerska kriminalregistret, så att de kan beaktas i ett eventuellt framtida brottmålsförfarande i Ungern angående andra sakomständigheter avseende samma person. De domar som sålunda erkänts kan följaktligen i framtiden till exempel ligga till grund för en bedömning att denna person återfallit i brott.
- 20 Den hänskjutande domstolen frågar sig huruvida ett särskilt förfarande för erkännande av utländska domar, såsom det som föreskrivs i 46–48 §§ i lagen om internationell rättslig hjälp på det straffrättsliga området, är förenligt med unionsrätten, särskilt med hänsyn till principen om ömsesidigt erkännande på området för det rättsliga samarbetet i straffrättsliga frågor och principen *ne bis in idem*, vilka föreskrivs i unionens primärrätt.
- 21 Med anledning av att de frågor som ställts av den hänskjutande domstolen liknar den fråga som ställts i målet som gav upphov till domen av den 9 juni 2016, Balogh (C-25/15, EU:C:2016:423), översändes den domen, genom skrivelse av den 14 september 2016, till den hänskjutande domstolen. I den domen tolkade EU-domstolen rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (EUT L 93, 2009, s. 23) och rådets beslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315 (EUT L 93, 2009, s. 33) på så sätt att de utgör hinder för att en medlemsstat genomför en nationell lagstiftning, som inrättar ett nationellt särskilt förfarande som innebär att en domstol i en medlemsstat erkänner ett slutligt avgörande meddelat av en domstol i en annan medlemsstat, genom vilket en person har dömts för ett brott.
- 22 Genom en skrivelse som inkom till EU-domstolen den 12 oktober 2016, har den hänskjutande domstolen beslutat att vidhålla sin begäran om förhandsavgörande med motiveringen att de omständigheter som gav upphov till domen av den 9 juni 2016, Balogh (C-25/15, EU:C:2016:423), enbart rörde kostnader, vilka påfördes personen som dömts i Österrike, för översättning och tolkning av avgörandet från en österrikisk domstol vid det ungerska särskilda förfarandet för erkännandet av rättsverkningarna av avgörandet i Ungern, så att den dömde kan använda sitt modersmål under detta särskilda förfarande för erkännande.
- 23 Dessutom har Szombathelyi Törvényszék (Domstolen i Szombathely) angett att ungerska domstolar efter denna dom har utvecklat olika praxis. Vissa domstolar har fortsatt att tillämpa detta särskilda förfarande för erkännande, medan andra domstolar har avskrivit de berörda ärendena utan åtgärd eller väntat på en ändring av lagstiftningen angående det särskilda förfarandet för erkännande.
- 24 Slutligen har den hänskjutande domstolen påpekat att EU-domstolen, i domen av den 9 juni 2016, Balogh (C-25/15, EU:C:2016:423), inte uttalade sig angående rambeslut 2008/675, medan detta är relevant för förfarandet vid den hänskjutande domstolen, eftersom beaktandet i Ungern, vid ett brottmålsförfarande mot en person, av tidigare fällande domar som meddelats i andra medlemsstater mot samma person på andra grunder förutsätter ett tidigare erkännande i inhemsk rätt av rättsverkan av utländska fällande domar. Vid avsaknad av ett sådant erkännande saknar domarna helt rättsverkan.

25 Mot denna bakgrund beslutade Szombathelyi Törvényszék (Domstolen i Szombathely) att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till EU-domstolen:

- ”1) Ska artiklarna 67 och 82 FEUF tolkas så, att de utgör hinder för ett nationellt brottmålsförfarande eller annat förfarande, reglerat enligt nationell rätt, som har till syfte att i en medlemsstat ’erkänna’ eller omvandla rättsverkningarna av en utländsk dom – och till följd av vilka den utländska domen ska betraktas som om den meddelats av en nationell domstol – med avseende på en tilltalad vars brottmål redan avgjorts med rättskraftig verkan genom en utländsk dom, meddelad av en nationell domstol i en annan medlemsstat inom unionen?
- 2) Är ett förfarande som det förfarande som föreskrivs i 46–48 §§ i [lagen om internationell rättslig hjälp på det straffrättsliga området] ’angående erkännande av verkan’ i Ungern av utländska domar – mot bakgrund av rambeslut 2008/675 – förenligt med principen *ne bis in idem* som stadgas i artikel 50 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och i artikel 54 i konventionen om tillämpningen av Schengenavtalet, när det gäller en utländsk dom som meddelats i ett brottmål som avslutats och rättskraftigt avgjorts i en medlemsstat i unionen – det vill säga i en annan medlemsstat, men med avseende på samma person och samma brott – och när nämnda förfarande i själva verket inte har till syfte att verkställa den utländska domen, utan att skapa en grund för att denna dom ska kunna beaktas i framtida brottmål?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 26 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida rambeslut 2008/675, jämfört med artikel 82 FEUF, ska tolkas så, att det utgör hinder för att beaktandet i en medlemsstat, vid ett nytt brottmålsförfarande mot en person, av en slutlig fällande dom i brottmål som meddelats tidigare av en domstol i en annan medlemsstat mot samma person på andra grunder förutsätter att det vid nationell domstol i den förstnämnda medlemsstaten genomförs ett särskilt förfarande som det som är aktuellt i det nationella målet.
- 27 Det ska inledningsvis påpekas att det föreskrivs i artikel 1.1 i rambeslut 2008/675 att det beslutet syftar till att fastställa villkoren för när tidigare fällande brottmålsdomar som avkunnats i en medlemsstat mot en person ska beaktas i ett nytt brottmålsförfarande som inletts i en annan medlemsstat mot samma person, men på andra grunder (dom av den 21 september 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punkt 25).
- 28 I det syftet föreskrivs i artikel 3.1 i rambeslutet, jämförd med skäl 5 i samma beslut, att medlemsstaterna ska säkerställa att tidigare fällande domar som avkunnats i en annan medlemsstat, om vilka uppgifter har erhållits enligt tillämpliga instrument om ömsesidig rättslig hjälp eller om utbyte av information som hämtats från kriminalregister, beaktas i den utsträckning som tidigare inhemska fällande domar beaktas enligt nationell rätt och för det andra att de tillerkänns en verkan som är likvärdig med den som tillerkänns för sistnämnda domar i enlighet med den rättsordningen, oavsett om det är fråga om faktiska verkningar eller rättsliga verkningar av processrätt eller materiell rätt (dom av den 21 september 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punkt 26).
- 29 I artikel 3.2 i rambeslutet preciseras att den skyldigheten ska tillämpas på skedet före brottmålsförfarandet, under detta och i samband med verkställigheten av domen och avser särskilt tillämpliga processregler, till exempel kvalifikationen av gärningen, av vilket slag påföljden är och hur sträng den är samt det sätt på vilket beslutet verkställts. I skälen 2 och 7 i rambeslutet anges att en nationell domstol bör kunna beakta fällande domar som avkunnats i andra medlemsstater för att

fastställa hur påföljden kan avtjänas och att verkan av dessa fällande domar bör motsvara verkan av nationella avgöranden i varje skede av förfarandet (dom av den 21 september 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punkt 27).

- 30 Av det ovan anförda följer bland annat att rambeslutet i princip avser situationer där ett nytt brottmålsförfarande inletts mot en person som tidigare dömts i en annan medlemsstat. Begreppet ”nytt brottmålsförfarande” omfattar förundersökningen, själva rättegången och verkställigheten av domen.
- 31 Såsom framgår av de handlingar som inletts till EU-domstolen är Dániel Bertold Lada i det nationella målet inte föremål för ett nytt brottmålsförfarande i Ungern, i den mening som avses i föregående punkt, i vilket frågan om beaktandet av den österrikiska domstolens avgörande uppkommer för den berörda nationella domstolen.
- 32 Såsom generaladvokaten påpekade i punkt 73 i sitt förslag till avgörande framgår det emellertid av beslutet om hänskjutande att det särskilda förfarandet för erkännande av en utländsk dom, som föreskrivs i 46–48 §§ i lagen om internationell rättslig hjälp på det straffrättsliga området, för de ungerska myndigheterna utgör ett första och nödvändigt steg för beaktandet, vid ett nytt brottmålsförfarande som inletts mot en person i Ungern, av en tidigare fällande dom som avkunnats av en domstol i en annan medlemsstat mot samma person men på andra grunder. Eftersom det särskilda förfarande för erkännande är nödvändigt för beaktandet av utländska fällande domar mot en person för det fall ett nytt brottmålsförfarande inleds mot denna person, förefaller detta erkännandeförfarande vara oupplösligt förbundet med genomförandet av rambeslut 2008/675.
- 33 För att ge ett användbart svar till den hänskjutande domstolen är det därför relevant att tolka rambeslut 2008/675 för att kontrollera om ett särskilt förfarande för erkännande av en utländsk dom, såsom det som är i fråga i det nationella målet, inte medför att rambeslutet förlorar sin ändamålsenliga verkan.
- 34 Det framgår av beslutet om hänskjutande och av de handlingar som getts in till EU-domstolen att det genom 46–48 §§ i lagen om internationell rättslig hjälp på det straffrättsliga området införs ett särskilt förfarande för de behöriga ungerska domstolarnas föregående erkännande av utländska domstolars lagakraftvunna fällande domar, vilket syftar till att ge det beslut genom vilket dessa fällande domar erkänns verkan av en dom som meddelats av en ungersk domstol.
- 35 Detta förfarande innebär, enligt den hänskjutande domstolen, en prövning av den berörda utländska domen för att först kontrollera bland annat att de grundläggande rättigheterna har iakttagits i det utländska förfarandet. Såsom har konstaterats i punkt 18 i denna dom, ankommer det på den behöriga domstolen att, i förekommande fall, omkvalificera överträdelsen i enlighet med den ungerska strafflag som var tillämplig vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna och att ändra typen och nivån på det straff eller den åtgärd som förordnats av domstolen i en annan medlemsstat, om straffet eller åtgärden inte helt överensstämmer med vad som föreskrivs i ungersk rätt.
- 36 Såsom generaladvokaten påpekade i punkt 75 i sitt förslag till avgörande, bidrar rambeslut 2008/675 till att stärka det ömsesidiga förtroendet inom det europeiska området med rättvisa, eftersom det främjar en rättskultur i vilken tidigare fällande domar som meddelats i en annan medlemsstat i princip beaktas.
- 37 I detta hänseende bör det påpekas att ett särskilt förfarande för erkännande som föreskrivs av en medlemsstat, såsom det som är i fråga i det nationella målet och som med avseende på en tidigare fällande dom som meddelats av en domstol i en annan medlemsstat föreskriver en skyldighet att kontrollera att domstolen har iakttagit den berörda personens grundläggande rättigheter, i avsaknad av exceptionella omständigheter, kan äventyra principen om ömsesidigt förtroende och följaktligen ett av de mål som eftersträvas med rambeslut 2008/675 (se, för ett liknande resonemang, yttrande 2/13

(unionens anslutning till Europakonventionen), av den 18 december 2014, EU:C:2014:2454, punkt 191, och dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru, C-404/15 et C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 78).

- 38 Såsom anges i skäl 2 i rambeslut 2008/675 syftar detsamma närmare bestämt till att genomföra principen om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden på straffrättens område, som föreskrivs i artikel 82.1 FEUF, vilken har ersatt artikel 31 FEU som utgör den rättsliga grunden för det rambeslutet. Den principen utgör hinder för en ordning som innebär att det för att en fällande dom som meddelats tidigare i en annan medlemsstat ska beaktas enligt rambeslutet krävs att det genomförs ett nationellt förfarande för förhandserkännande och hinder för att den domen omprövas på denna grund (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 september 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punkt 36 och där angiven rättspraxis).
- 39 Således förbjuds en sådan omprövning som är aktuell i det nationella målet uttryckligen i artikel 3.3 i rambeslut 2008/675, eftersom fällande domar som meddelats tidigare i andra medlemsstater ska beaktas såsom de har meddelats (se, analogt, dom av den 21 september 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punkt 37).
- 40 Även om rambeslut 2008/675 utgör hinder för en prövning, såsom den som är aktuell i det nationella målet, vilken kan leda till en omkvalificering av brottet och en ändring av det straff som fastställts i en annan medlemsstat, bör det noteras att rambeslutet inte hindrar att den medlemsstat där det nya brottmålsförfarandet äger rum närmare anger sättet för beaktande av tidigare fällande domar som har avkunnats i en annan medlemsstat, såtillvida ett sådant närmare angivande endast syftar till att fastställa huruvida det är möjligt att ge dessa domar samma rättsverkningar som är knutna till tidigare nationella fällande domar med tillämpning av nationell rätt.
- 41 Denna slutsats vinner stöd av skäl 13 i rambeslutet, enligt vilket uteslutandet av möjligheten att ta upp en tidigare fällande dom till omprövning inte bör hindra en medlemsstat från att vid behov meddela ett beslut för att tillerkänna en sådan tidigare fällande dom likvärdig rättslig verkan.
- 42 Såsom framgår av skäl 5 i rambeslutet "[syftar emellertid inte detta rambeslut] till att harmonisera de verkningar som olika medlemsstaters lagstiftning tillmåter tidigare fällande domar, och skyldigheten att beakta tidigare fällande domar som har avkunnats i andra medlemsstater finns endast i den mån tidigare inhemska fällande domar beaktas enligt nationell lagstiftning".
- 43 I skäl 6 i rambeslutet anges i detta hänseende att detta rambeslut "[därför inte innehåller någon] skyldighet att beakta sådana tidigare fällande domar exempelvis i fall där de uppgifter som erhållits enligt tillämpliga instrument inte är tillräckliga, eller där en inhemsk fällande dom inte skulle ha varit möjlig för den handling för vilken den tidigare fällande domen hade fastställts eller där den tidigare fastställda påföljden inte förekommer i den nationella lagstiftningen".
- 44 Även om rambeslutet inte utgör hinder för att en medlemsstat vid behov meddelar ett beslut för att tillerkänna en likvärdig rättslig verkan avseende en tidigare fällande dom som avkunnats i en annan medlemsstat, får antagandet av ett sådant beslut emellertid inte i något fall innebära genomförande av ett sådant särskilt nationellt förfarande för erkännande som förfarandet i det nationella målet (se, analogt, dom av den 21 september 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punkt 38).
- 45 Såsom generaladvokaten påpekade i punkt 86 i sitt förslag till avgörande förutsätter dessutom ett meddelande av ett beslut för att tillerkänna en likvärdig rättslig verkan avseende en tidigare fällande dom som avkunnats i en annan medlemsstat, såsom en sådan dom som avses i skäl 13 i rambeslut 2008/675, en prövning från fall till fall i en konkret situation. Denna möjlighet kan inte rättfärdiga ett särskilt förfarande för erkännande av brottmålsdomar som avkunnats i en annan

medlemsstat och som dels är nödvändigt för beaktandet dessa fällande domar vid nya brottmålsförfaranden, dels kan leda till en omkvalificering av den begångna överträdelsen och den påföljd som förordnats.

- 46 I domen av den 9 juni 2016, Balogh (C-25/15, EU:C:2016:423, punkterna 53 och 55), tolkade EU-domstolen dessutom rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 på så sätt att de utgör hinder för tillämpning av en nationell lagstiftning som inrättar ett nationellt särskilt förfarande för erkännande av utländska domar, såsom det som föreskrivs i 46–48 §§ i den ungerska lagen om internationell rättslig hjälp på det straffrättsliga området. Som skäl för denna slutsats angavs bland annat att ett sådant förfarande, som föregår upptagandet av de fällande domarna i kriminalregistret och som dessutom förutsätter att de aktuella domarna överförs och översätts kan komma att väsentligt fördröja införandet i kriminalregistret och göra att utbytet av uppgifter mellan medlemsstaterna blir mer komplicerat samt medföra att en sådan maskinöversättning som avses i beslut 2009/316 blir meningslös. Därmed riskerar de mål som eftersträvas med rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 att inte förverkligas.
- 47 I detta hänseende erinrar EU-domstolen om att rambeslut 2009/315 och rambeslut 2008/675 är oupplösligt förbundna med varandra. Det är nämligen viktigt att de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna samarbetar med omsorg och på samma sätt avseende utbyte av uppgifter om fällande domar, i syfte att undvika att nationella rättsliga myndigheter, som har att pröva ett nytt brottmålsförfarande mot en person som redan har varit föremål för fällande domar som meddelats av domstolar i andra medlemsstater för andra omständigheter, avgör mål utan att kunna beakta dessa tidigare fällande domar. Nationella förfaranden som kan underminera detta omsorgsfulla informationsutbyte strider således mot både rambeslut 2009/315, jämfört med beslut 2009/316, och mot rambeslut 2008/675.
- 48 Av detta följer att rambeslut 2008/675, jämfört med artikel 82 FEUF, ska tolkas så, att det utgör hinder för att beaktandet i en medlemsstat, vid ett nytt brottmålsförfarande mot en person, av en slutlig fällande dom i brottmål som meddelats tidigare av en domstol i en annan medlemsstat mot samma person på andra grunder förutsätter att det vid nationell domstol i den förstnämnda medlemsstaten först genomförs ett särskilt förfarande för erkännande, såsom det som är aktuellt i det nationella målet.

Den andra frågan

- 49 Med beaktande av svaret på den första frågan saknas anledning att besvara den andra frågan.

Rättegångskostnader

- 50 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

Rådets rambeslut 2008/675/RIF av den 24 juli 2008 om beaktande av fällande domar avkunnade i Europeiska unionens medlemsstater vid ett nytt brottmålsförfarande i en medlemsstat, jämfört med artikel 82 FEUF, ska tolkas så, att det utgör hinder för att beaktandet i en medlemsstat, vid ett nytt brottmålsförfarande mot en person, av en slutlig fällande dom i brottmål som meddelats

tidigare av en domstol i en annan medlemsstat mot samma person på andra grunder förutsätter att det vid nationell domstol i den förstnämnda medlemsstaten först genomförs ett särskilt förfarande för erkännande, såsom det som är aktuellt i det nationella målet.

Underskrifter